

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (5)

Datum
2025-01-24

Diarienummer
8865-2024

Uppsala kommun
SBF.planadministrator@uppsala.se

Samråd om detaljplan för Vangsby 1:3, Uppsala kommun

Kommunens ärendenummer: PBN 2022-002467

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2024-10-07. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Detaljplanen syftar till att möjliggöra friliggande småhus och möjligheten till att uppföra ett grupp- eller serviceboende.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen 3 kap. MB

Länsstyrelsen anser att kommunen ska komplettera planbeskrivningen med information om att utpekat riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB (Dalabanan) berörs av planförslaget.

Kommunen skriver i planbeskrivningen (s. 37) att inga riksintressen berörs. Norr om planområdet går Dalabanan som är utpekat riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB. En möjlig påverkan på dessa typer av riksintressanta anläggningar är att bostäder byggs inom ett sådant avstånd att bostäderna kan påverkas av till exempel buller eller ökad risk för olyckor från anläggningen. Länsstyrelsen bedömer att kommunen har visat att ett genomförande av planförslaget inte kan antas innebära skada på riksintresset med anledning av risk för olyckor. Länsstyrelsen får avvakta med sin bedömning av planförslagets påverkan på riksintresset med avseende på buller till dess att kommunen uppdaterat sin bullerutredning enligt länsstyrelsens synpunkter, se nedan under rubriken *hälsa och säkerhet - buller*. Länsstyrelsen anser att information om att ett riksintresse (Dalabanan) berörs av planförslaget samt kommunens bedömning av planförslagets påverkan på riksintresset ska framgå av planbeskrivningen.

Miljökvalitetsnormer för grundvatten

Kvalitativ status

Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen ska kompletteras med en tydligare redogörelse för vilken påverkan ett genomförande av planförslaget kan antas få på den närliggande grundvattenförekomstens kvalitativa status. Länsstyrelsen anser att kommunen ska komplettera underlaget till planförslaget så att det klargörs hur negativ påverkan på grundvattnet kan undvikas.

I planbeskrivningen (s. 19) skriver kommunen att användningen av marken inom planområdet inte bedöms innebära några högre risker för grundvattnet samt att en dagvattenutredning har tagits fram som påvisar godtagbara systemlösningar för rening av dagvattnet. Av dagvattenutredningen (s. 19) framgår att de höga grundvattennivåerna och i synnerhet det potentiellt artesiska grundvattnet inom planområdet kan medföra svårigheter och hårdare reningskrav för dagvattenhantering och utsläpp. Länsstyrelsen kan inte se att kommunen presenterat någon närmare redogörelse för hur grundvattnet kan antas påverkas av den föreslagna dagvattenlösningen. Av underlaget framgår att grundvattnets känslighet för påverkan är förhöjd inom planområdet, särskilt mot nordväst, samt att det råder osäkerhet i detta skede kring exakt hur hög känsligheten är. Utifrån tillgängligt underlag kan inte länsstyrelsen bedöma om den dagvattenlösning kommunen föreslår är godtagbar med avseende på risken för att grundvattnet förorenas på ett otillåtet sätt. Länsstyrelsen kan inte heller i övrigt bedöma om planförslaget är lämpligt med anledning av risk för otillåten påverkan på grundvattnet.

Hälsa och säkerhet

Dricksvatten

Länsstyrelsen anser att kommunen ska komplettera planbeskrivningen med en beskrivning och bedömning av vilken påverkan ett genomförande av planförslaget kan antas få på närliggande grundvattenförekomst som används som dricksvattentäkt.

I underlaget (Riskanalys- släckvatten, daterat 2023-10-04, s. 10) framgår att Vänges dricksvattenförsörjning kommer från lokalt grundvatten. Länsstyrelsen kan i övrigt inte se att kommunen beskrivit eller bedömt vilken påverkan ett genomförande av planförslaget kan antas få på dricksvattenförekomsten.

Länsstyrelsens synpunkter i dricksvattenfrågan motsvarar synpunkterna om MKN för grundvatten ovan.

Buller

Länsstyrelsen anser att bullerutredningen ska revideras så att Trafikverkets nya basprognos för år 2045 används för prognosticerade bullervärden. Länsstyrelsen avvaktar med att göra sin bedömning av om planförslaget är lämpligt med avseende på

buller till dess att kommunen redovisat uppdaterade bullerberäkningar.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

Kulturmiljölagen (1998:950)

Länsstyrelsens anser att det krävs en arkeologisk utredning för ett genomförande av planförslaget. Utredningen ska genomföras i god tid före exploatering. Inom ramen för planprocessen anser länsstyrelsen att kommunen bör komplettera planbeskrivningen med information om att en arkeologisk utredning kommer att krävas.

Bakgrunden är att landskapet är rikt på registrerade fornlämningar, men i första hand av det typ som är synliga ovan jord. Det äldsta kända läget för byn Vangsby bytomt uppges 1635 ligga på eller i direkt anslutning till planområdet. Söder om planområdet finns ett par stensättningar (gravar) på en mindre höjd (L1941:8775 m.fl.). Gravarna har sannolikt en relation till förhistorisk bebyggelse från järn- eller bronsåldern. Erfarenhet från arkeologiska undersökningar i Mälardalen har visat att gravar från järnåldern ofta ligger i anslutning till äldre bebyggelselägen som fortfarande var i bruk under 1600-talet.

Länsstyrelsen bedömer att planområdet kan omfatta förhistoriska och medeltida bebyggelselämningar som inte syns ovan mark. I anslutning till planområdet finns även en registrerad möjlig fornlämning L1941:8141, en torplämning med okänd ålder. Den lämningen kan omfatta fler lämningar som inte syns ovan mark.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av planhandläggare Olle Norqvist med planhandläggare Johan Morhed som föredragande. I den slutliga

handläggningen har också vattenskyddshandläggare Jan Eckh  ll, milj  skyddshandläggare Sylvia Fernandez samt handläggare fornl  mningsfr  gor Ulf Fransson medverkat.

Denna handling har godk  nts digitalt och saknar d  rf  r namnunderskrift.